

Số: 15/2025/QĐST - DS
Ngày: 11/12/2025
V/v: “*Tuyên bố một người
mất năng lực hành vi dân sự*”

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
(V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự)

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 3- ĐÀ NẴNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thị Kim Ánh

Thư ký phiên họp: Ông Phạm Nguyễn Viết Cường – Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 3 - Đà Nẵng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 3 - Đà Nẵng tham gia phiên họp: Ông Tề Hoàng Anh Tuấn - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 12 năm 2025, tại trụ sở Toà án nhân dân Khu vực 3 - Đà Nẵng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 448/2025/TLST-DS ngày 31 tháng 10 năm 2025 về việc: “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp số 448/2025/QĐST-DS ngày 28 tháng 11 năm 2025.

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Lê Thanh D, sinh năm 1993; Địa chỉ: 7 P, phường T, thành phố Đà Nẵng. Có mặt.

Người bị yêu cầu: Bà Lê Thị B, sinh năm 1966; Địa chỉ: 7 P, phường T, thành phố Đà Nẵng. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 12/8/2025, quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp người yêu cầu ông Lê Thanh D trình bày:

Cha của ông Lê Thanh D là ông Lê Thanh H, sinh năm 1969, chết vào tháng 11 năm 2016. Mẹ của ông là bà Lê Thị B, sinh ngày 20 tháng 12 năm 1966, hiện cư trú tại địa chỉ 7 P, phường T (trước đây là tổ B, phường T), thành phố Đà Nẵng, số CCCD 048166004881.

Cha mẹ của ông Lê Thanh D chỉ sinh được một người con duy nhất là ông Lê Thanh D. Cha ruột của bà Lê Thị B là ông Lê S, sinh năm 1926, chết năm 2012; mẹ ruột là bà Hồ Thị B1, sinh năm 1934, chết năm 1999. Năm 2015, ông Lê Thanh H (cha của ông Lê Thanh D) chết do tai nạn giao thông. Sau biến cố này, bà Lê Thị

B bị ảnh hưởng tâm lý nặng nề, thường xuyên mất ngủ và suy sụp tinh thần kéo dài.

Đến năm 2016, bà Lê Thị B bị tai biến mạch máu não, dẫn đến tình trạng méo miệng và rối loạn vận động, phải nhập viện điều trị nội trú tại Bệnh viện Đ trong thời gian khoảng 06 tháng, sau đó tiếp tục điều trị ngoại trú tại nhà. Năm 2017, sức khỏe của bà Lê Thị B tiếp tục suy giảm nghiêm trọng, không còn khả năng đi lại, nên phải tiếp tục nhập viện điều trị tại Bệnh viện Đ. Năm 2018, bà Lê Thị B được chuyển sang Bệnh viện Đ để tập vật lý trị liệu trong thời gian 01 năm. Tuy nhiên, do hoàn cảnh kinh tế gia đình khó khăn, đến năm 2019, ông Lê Thanh D đưa mẹ về nhà để tiếp tục điều trị và thường xuyên đến Bệnh viện Đa khoa quận H, thành phố Đà Nẵng nhận thuốc cho bà uống theo chỉ định của bác sĩ. Mặc dù vậy, tình trạng bệnh của bà Lê Thị B không có dấu hiệu thuyên giảm.

Đến năm 2023, tình trạng sức khỏe của bà Lê Thị B diễn biến xấu hơn, xuất hiện tình trạng thụt lưỡi, gần như mất khả năng giao tiếp bằng lời nói, chỉ có thể nói được một câu rất ngắn là: “*mẹ nói nè*”. Cho đến nay, dù gia đình đã tích cực chăm sóc và chữa trị, nhưng bệnh tình của bà Lê Thị B vẫn không cải thiện, sức khỏe ngày càng suy kiệt, nhận thức bị hạn chế nghiêm trọng và không còn khả năng nói chuyện, tự mình nhận thức và thực hiện các giao dịch dân sự.

Do vậy, để đảm bảo tuân thủ đúng quy định của pháp luật trong việc thực hiện các thủ tục hành chính, đặc biệt là các giao dịch liên quan đến đất đai và các quyền, nghĩa vụ dân sự khác trong tương lai, ông Lê Thanh D làm đơn này kính đề nghị Tòa án xem xét tuyên bố bà Lê Thị B là người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự, đồng thời cử ông Lê Thanh D là người giám hộ hợp pháp cho bà Lê Thị B, nhằm thay mặt bà Lê Thị B thực hiện các thủ tục pháp lý cần thiết theo quy định của pháp luật.

Đại diện Viện kiểm sát phát biểu quan điểm tại phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

Về pháp luật tố tụng: Về thành phần tham gia phiên họp đúng với thành phần tham gia giải quyết yêu cầu được ghi trong Quyết định mở phiên họp số 448/2025/QĐST-DS ngày 28 tháng 11 năm 2025, đúng quy định của pháp luật. Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán; Thư ký và của người tham gia tố tụng đã đúng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự và những quy định pháp luật khác.

Về nội dung vụ việc: Theo Bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 2128/KLGĐ ngày 24/11/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T thì kết luận theo tiêu chuẩn y học: Bà Lê Thị B mất trí nhớ bệnh mạch máu, mức độ trung bình (F01-ICD-10). Về mất năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Vì vậy, đề nghị Tòa án nhân dân Khu vực 3 áp dụng Điều 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 để chấp nhận yêu cầu của ông Lê Thanh D về việc yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị B mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định ông Lê

Thanh D là người giám hộ cho bà Lê Thị B. Ông Lê Thanh D phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 3 - Đà Nẵng nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Yêu cầu về việc “*Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại địa chỉ: Đ: 7 P, phường T, thành phố Đà Nẵng nên căn cứ vào khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng Dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 3 - Đà Nẵng.

[2] Về nội dung: Xét yêu cầu của ông Lê Thanh D đề nghị Tòa án tuyên bố bà Lê Thị B mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định ông Lê Thanh D là người giám hộ của bà B thì thấy:

Theo Bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 2128/KLGD ngày 24/11/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T kết luận theo tiêu chuẩn y học: Bà Lê Thị B mất trí nhớ bệnh mạch máu, mức độ trung bình (F01-ICD-10). Về mất năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, cần chấp nhận đơn của ông Lê Thanh D về việc “*Yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị B mất năng lực hành vi dân sự*” như đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 3 - Đà Nẵng tham gia phiên họp là có căn cứ, phù hợp với quy định tại Điều 22 của Bộ luật dân sự.

Ông Lê Thanh D đề nghị Toà án chỉ định ông Lê Thanh D là người giám hộ cho bà Lê Thị B trong thời gian bà B bị mất năng lực hành vi dân sự. Xét thấy, yêu cầu của ông D phù hợp theo quy định tại Điều 53; Điều 57; Điều 58 của Bộ luật dân sự, không vi phạm đạo đức nên cần chấp nhận.

[3] Lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Lê Thanh D phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm nhưng được trừ vào 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí mà ông D đã nộp theo biên lai thu số 004693 ngày 29/10/2025 của Thi hành án Dân sự thành phố Đà Nẵng - Phòng Thi hành án dân sự Khu vực 3 - Đà Nẵng, đã nộp đủ.

[4] Chi phí trung cầu giám định: 1.850.000 đồng ông Lê Thanh D phải chịu theo quy định của pháp luật.

Từ những nhận định trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 160, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ vào Điều 22; Điều 53; Điều 57; Điều 58 của Bộ luật dân sự.

- Căn cứ vào Điều 36 của Luật giám định tư pháp số 44/VBHN-VPQH ngày 10 tháng 12 năm 2018 của Văn phòng Quốc hội;

- Căn cứ vào ngày 30 - 12 - 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Lê Thanh D về việc yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị B mất năng lực hành vi dân sự.

1. Tuyên bố: Bà Lê Thị B sinh năm 1966; Địa chỉ: 7 P, phường T, thành phố Đà Nẵng mất năng lực hành vi dân sự.

2. Chỉ định Ông Lê Thanh D, sinh năm 1993; Địa chỉ: 7 P, phường T, thành phố Đà Nẵng là người giám hộ của bà Lê Thị B.

Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại khoản 1 Điều 57 và khoản 1 Điều 58 của Bộ luật dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Lê Thanh D phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm nhưng được trừ vào 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí mà ông D đã nộp theo biên lai thu số 004693 ngày 29/10/2025 của Thi hành án Dân sự thành phố Đà Nẵng - Phòng Thi hành án dân sự Khu vực 3 - Đà Nẵng, đã nộp đủ.

4. Chi phí trưng cầu giám định: 1.850.000 đồng, ông Lê Thanh D phải chịu. *(Ông D đã nộp theo Hoá đơn bán hàng ngày 13/11/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T).*

5. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- Viện KSND Khu vực 3 ;
- Thi hành án dân sự TP. Đà Nẵng;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Trần Thị Kim Ánh

.